

ÉLŐÁLLAT ÉS HÚS

Tartalom

Piaci jelentés	1
Ábrák	3
Táblázatok	5
Külföldi piaci információk	7

Osztályvezető:

Dr. Tunyoginé Nechay
Veronika

Összeállította:

Dr. Stummer Ildikó
E-mail: Stummer@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1 476 6093
(0036) 1 476-6092
Fax: (0036) 1 217 8111
Internet: www.akii.hu
<https://pair.akii.hu>

PIACI JELENTÉS

A sertésárak folyamatosan csökkentek az elmúlt hetekben (1. ábra), a vágáshoz szükséges alapanyag kb. 10-12 százalékát a nem Magyarországon előállított sertések tették ki, az árinformációs rendszerhez tartozó adatszolgáltatók közlése szerint. A legtöbb sertés Hollandiából származott az előző hetekben, ezen kívül Olaszországból, Csehországból és Szlovákiából is szállítottak sertéseket Magyarországra. Az import sertések ára a magyarországi vágóhidak kapujában magasabb volt, mint a belföldön előállított sertéseké (2. táblázat). (A vágóhíd kapujában megfigyelt ár tartalmazza az állatok szállítási költségét is. A hazai előállítású sertések esetében átlagosan 5 Ft/kg szállítási költséget vettünk figyelembe.)

Az előző hetekben az európai piacon folytatódott a sertésárak csökkenése (4. táblázat). Az EU-ban a sertésárak jelenlegi mérséklődését a bőséges kínálat, a gyenge belső kereslet, továbbá az Oroszország és Japán irányába akadozó export eredményezte. Dániában a nyomott piaci árakat azzal magyarították, hogy Japánban gyengébb a kereslet a sertéshúsok iránt az előző évihez képest. A 4. ábrán jól látszik, hogy Dániában a sertésárak jelentősen elmaradnak az EU átlagárától, és folyamatosan csökkentek az elmúlt hetekben.

Japán a világ legnagyobb sertéshús importőre. A japán piacra az USA és Dánia szállítja a legtöbb sertéshúst. Dánia 30 százalékkal részesedik Japán sertéshús importjából.

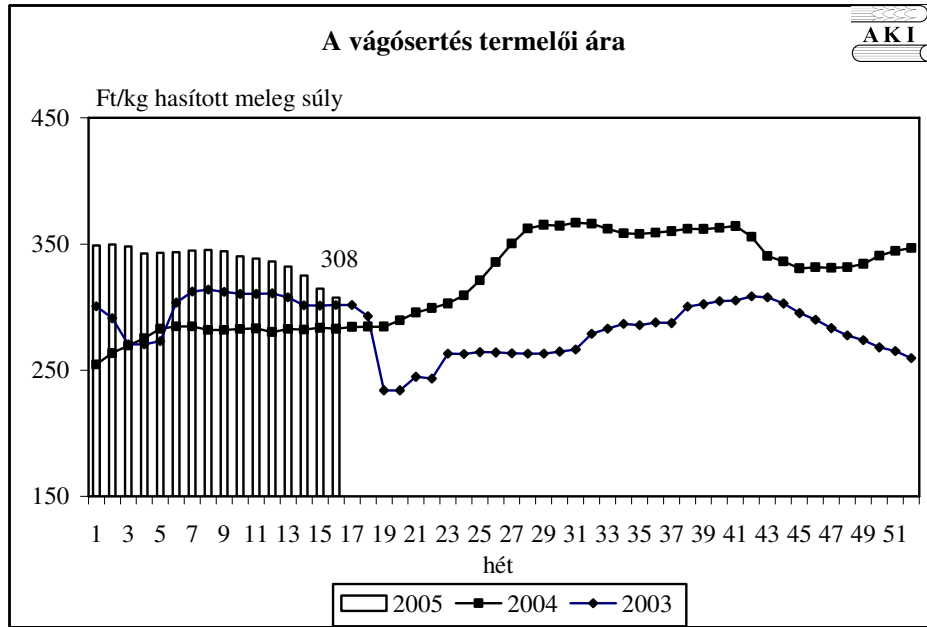
Magyarországról évente kb. 15 ezer tonna fagyasztott sertéshúst szállítanak a japán piacra. Jelenleg Dánia Japán, valamint a másik nagy felvevőpiacnak számító Korea irányába is nehezen tudja értékesíteni a fagyasztott sertéshúst. Ugyanez igaz a magyarországi szállításokra is, melyek az idei év eddig eltelt időszakában kb. 40 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint egy évvel korábban. Japánban a kereslet csökkenése részben azzal függ össze, hogy a gazdaságban a recesszió jelei mutatkoznak, a lakosság egy része attól tart, hogy elveszíti munkalehetőségeit, ezért csökkentik fogyasztásukat (csökken a sertéshúsok fogyasztása is). Az importot ugyanakkor jelentősen befolyásolják a Japán által alkalmazott magas küszöbárak is.

Az utóbbi hetekben csökkenést mutató sertésáraknak kissé ellentmond az EU Bizottság hosszabb távra szóló előrejelzése, mely szerint az EU sertéspiacán a következő hónapokban stabil árakra lehet számítani. Nyárig a legtöbb EU tagállamban emelkedhetnek a termelői árak. 2005 utolsó negyedévében pedig az évszaknak megfelelő árcsökkenésre számíthatnak. Éves szinten az árak magasabbak lesznek, mint 2004-ben. A termelői árak stabilizálódása akkor következhet be az európai sertéspiacon, ha a várakozásoknak megfelelően enyhén csökken sertéshústermelés. Az EU Bizottság legújabb előrejelzése szerint ugyanis 2005-ben az EU-25 bruttó sajáttermelése (vágások + élőállat export – élőállat import) sertéshúsból 0,5 %-kal csökkenhet az előző évhez képest. Az EU-25 sertéshús termelése 21,2 millió tonna körül várható. A termelés csökkenése a régi 15 tagállamban sokkal jobban érezhető lesz, mint a teljes EU-ban. A csökkenés abból adódhat, hogy a sertéstartásban jelentős szerepet játszó országokban, a 2004. decemberi adatok

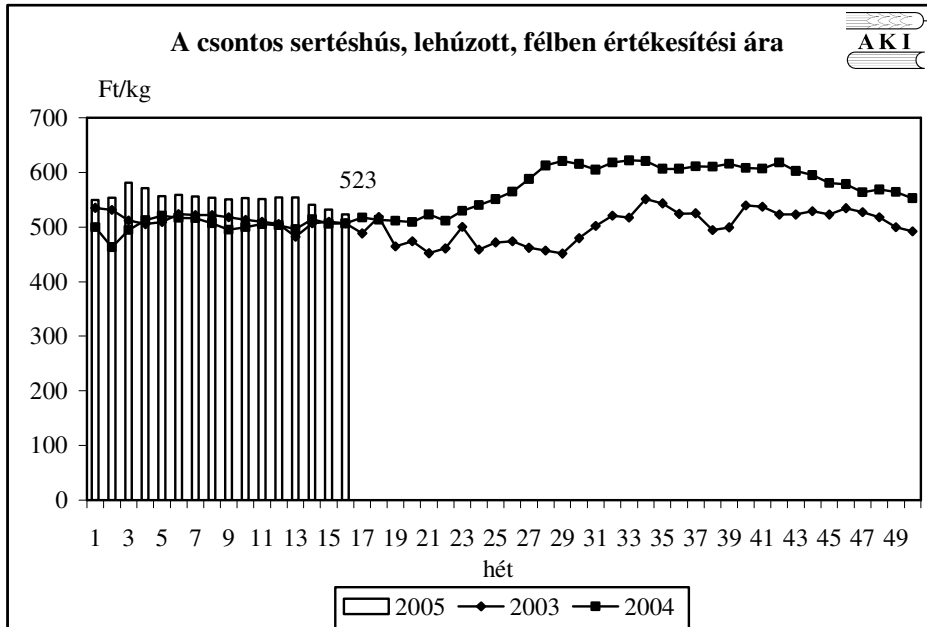
szerint jelentősen csökkent a sertésállomány.

Az EU-ban a sertésárak az év hátralévő részében akkor maradhatnak stabilak, ha a harmadik országok felé folyamatos marad az export. Az előrejelzések szerint azonban az export nem fogja elérni az előző évi szintet. A sertéshús kivitel a kelet-európai határmenti országok (Románia és Bulgária), továbbá Oroszország felé növelhető. Az Oroszországba irányuló sertéshús exportban csaknem 23 %-os növekedést várnak az előző évhez képest. Az előrejelzés készítése során a piaci szakértők azzal számoltak, hogy az EU tagállamai folyamatosan exportálnak sertéshúst Japánba, és az EU összes Japánba irányuló kivitele 360 ezer tonnára emelkedhet, amely 20 százalékkal magasabb a 2003-ban kiszállított mennyiségnél. Ha azonban Dánia nem tudja termékeit (elsősorban fagyasztott sertéshúsok) elhelyezni a japán és a koreai piacon, akkor ez a húsmennyiség az európai sertéspiacra gyakorol erőteljes nyomást a jövőben.

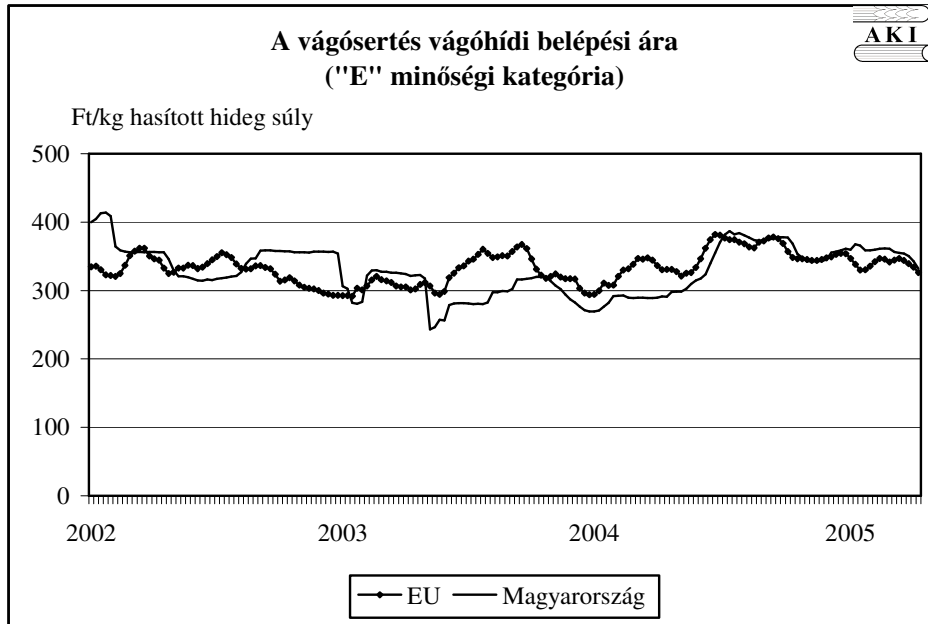
1. ábra

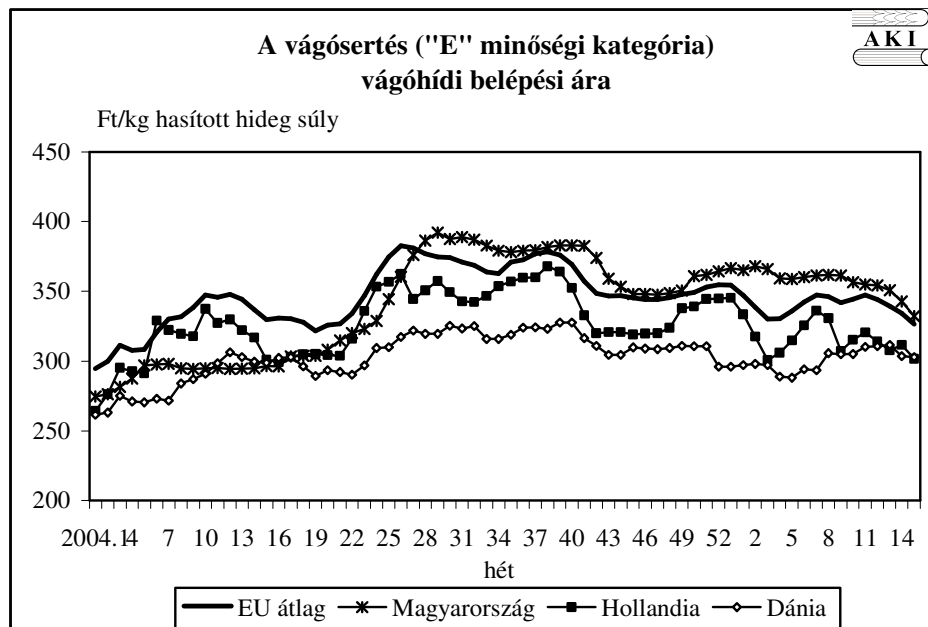
2. ábra

3. ábra

4. ábra

1. táblázat
A VÁGÓÁLLATOK TERMELŐI ÁRA ** A 16. HÉTEN

Megnevezés	Minőségi kategória	Mértékegység	2004 16. hét	2005 15. hét	2005 16. hét	2005.16.hét/ 2004.16.hét (%)	2005.16.hét/ 2005.15.hét (%)
Vágósertés hazai termelésből	E	db	23154	22389	23077	99,67	103,07
		Ft/kg hasított meleg súly	291,22	321,16	314,68	108,06	97,98
	Valamennyi kategória*	db	52376	48348	48989	93,53	101,33
		Ft/kg hasított meleg súly	282,90	314,70	307,68	108,76	97,77
Fiatal bika	E-P	db	108	163	168	155,56	103,07
		hasított meleg súly (kg)	32353	51488	47195	145,88	91,66
		Ft/kg hasított meleg súly	436,70	601,02	596,72	136,64	99,28
Vágótehén	E-P	db	779	666	774	99,36	116,22
		hasított meleg súly (kg)	230311	205309	226646	98,41	110,39
		Ft/kg hasított meleg súly	344,68	389,66	384,25	111,48	98,61
Vágóüsző	E-P	db	354	274	287	81,07	104,74
		hasított meleg súly (kg)	96912	73980	71555	73,84	96,72
		Ft/kg hasított meleg súly	444,10	500,37	519,59	117,00	103,84
Vágóbárány	13-35 kg élősúly	db	1420	10916	8582	604,37	78,62
		Ft/kg élősúly	600,67	645,85	620,58	103,31	96,09

* S-P, Nem minősített, M1

** Az ár nem tartalmazza a szállítási költséget

2. táblázat
A VÁGÓCERTÉS VÁGÓHÍDI BELÉPÉSI ÁRA* A 16. HÉTEN

Megnevezés	Mértékegység	2004 16. hét	2005 15. hét	2005 16. hét	2005.16.hét/ 2004.16.hét (%)	2005.16.hét/ 2005.15.hét (%)
Vágósertés hazai termelésből származó	db	52376	48348	48989	93,53	101,33
	Ft/kg hasított meleg súly	288,00	319,80	312,78	108,60	97,80
Vágósertés importból származó	db	-	5560	6880	-	123,74
	Ft/kg hasított meleg súly	-	330,40	325,75	-	98,59

* A sertések termelői ára a vágóhíd kapujában, amely tartalmazza a szállítási költséget is.

3. táblázat

A NYERS HÚSOK ÉS A HÚSKÉSZÍTMÉNYEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 16. HÉTEN

Termékek megnevezése	Mértékegység	2004 16. hét	2005 15. hét	2005 16. hét	2005.16.hét/ 2004.16.hét (%)	2005.16.hét/ 2005.15.hét (%)
Csontos marhahús frissen, negyedben, eleje	tonna	6,42	8,00	5,26	81,93	65,75
	Ft/kg	490,01	680,63	655,86	133,85	96,36
Csontos marhahús frissen, negyedben, hátulja	tonna	20,60	2,34	2,53	12,28	108,12
	Ft/kg	505,43	735,71	721,25	142,70	98,03
Csontos sertéshús, lehúzott, félben (fej, láb és farok nélkül)	tonna	238,48	137,87	129,27	54,21	93,76
	Ft/kg	506,60	531,73	523,00	103,24	98,36
Szalonnás és bőrös sertéshús, félben (fejjel,lábbal,farokkal)	tonna	134,02	76,80	97,82	72,99	127,38
	Ft/kg	368,77	421,48	401,40	108,85	95,24
Sertés párizsi, egészben	tonna	142,28	171,85	149,87	105,34	87,21
	Ft/kg	420,13	457,54	460,81	109,68	100,72
Marha párizsi, egészben	tonna	13,26	25,60	21,47	161,83	83,83
	Ft/kg	805,43	765,45	787,62	97,79	102,90
Műbeles virsli, sertéshúsból	tonna	66,83	105,00	95,59	143,03	91,04
	Ft/kg	450,51	444,54	446,56	99,12	100,46
1/2 kg-os étkezési sertészsír, csomagolt	tonna	101,58	68,13	61,94	60,97	90,91
	Ft/kg	140,77	212,43	203,28	144,40	95,69
Olasz felvágott, egészben	tonna	45,96	70,90	66,91	145,57	94,37
	Ft/kg	487,68	498,10	499,30	102,38	100,24
Lecsókolbász	tonna	88,01	100,04	87,45	99,36	87,42
	Ft/kg	328,35	351,29	355,45	108,25	101,18
Gépsonka (formázott, főtt)	tonna	27,90	22,16	20,61	73,88	93,02
	Ft/kg	794,92	883,88	879,84	110,68	99,54
Főtt császárszalonna (csont nélkül)	tonna	27,86	42,81	37,04	132,95	86,52
	Ft/kg	779,38	840,63	780,22	100,11	92,81

KÜLFÖLDI PIACI INFORMÁCIÓK

4. táblázat

A vágósertés vágóhídi belépési ára* az Európai Unió országaiban ("E" minőségi kategória)

Ft/kg hasított hideg súly**

országok	2005				Változás a 15. héten az előző héthez képest
	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	
Belgium	342,11	332,81	331,26	322,01	-9,25
Csehország	355,57	352,95	345,65	337,35	-8,30
Dánia	310,71	311,47	303,51	302,91	-0,60
Németország	360,91	355,52	349,18	335,01	-14,17
Észtország	343,25	341,43	340,10	338,86	-1,24
Görögország	403,00	401,63	388,97	379,06	-9,91
Spanyolország	364,73	357,26	350,93	346,84	-4,09
Franciaország	333,46	321,92	311,02	305,50	-5,52
Írország	325,93	325,68	324,87	313,31	-11,56
Olaszország	352,31	348,66	338,34	320,60	-17,74
Ciprus	334,18	334,82	334,02	338,14	4,12
Lettország	355,10	379,25	364,04	359,63	-4,41
Litvánia	361,13	364,66	356,78	348,49	-8,29
Luxemburg	374,22	365,50	360,14	343,19	-16,95
Magyarország	354,19	350,81	342,86	332,18	-10,68
Málta	394,67	396,65	396,01	395,45	-0,56
Hollandia	314,02	307,71	311,46	301,73	-9,73
Ausztria	363,06	352,67	349,08	337,18	-11,90
Lengyelország	320,96	320,71	322,47	314,89	-7,59
Portugália	370,52	346,68	345,58	344,92	-0,66
Szlovénia	362,66	357,01	351,50	343,54	-7,96
Szlovákia	345,69	341,31	339,78	331,17	-8,60
Finnország	342,85	347,52	345,90	345,02	-0,88
Svédország	332,92	331,23	329,93	321,73	-8,19
Anglia	364,14	367,78	368,61	369,38	0,78
EU	344,13	339,25	334,44	326,42	-8,03

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Az ár tartalmazza a szállítási költséget is

** Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

12. héten 1 euró = 247,01 Ft

13. héten 1 euró = 247,63 Ft

14. héten 1 euró = 246,84 Ft

15. héten 1 euró = 246,37 Ft

A fiatal bika vágóhídi belépési ára* az Európai Unió országaiban
 ("R3" minőségi kategória)

Ft/kg hasított hideg súly**

országok	2005				Változás a 15. héten az előző héthez képest
	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	
Belgium	571,16	575,91	578,47	581,14	2,67
Csehország	612,67	611,18	618,20	618,07	-0,13
Dánia	702,35	735,94	739,89	734,72	-5,17
Németország	795,94	803,81	800,95	790,55	-10,39
Észtország	—	—	—	—	—
Görögország	902,75	902,44	916,94	918,74	1,80
Spanyolország	725,81	728,70	732,13	725,17	-6,96
Franciaország	770,67	770,13	762,74	756,36	-6,38
Írország	702,20	700,59	703,74	700,63	-3,11
Olaszország	790,80	780,65	779,20	771,46	-7,74
Ciprus	—	—	—	—	—
Lettország	408,09	—	444,74	435,35	-9,39
Litvánia	539,48	532,45	523,14	495,43	-27,71
Luxemburg	699,09	703,76	693,05	708,63	15,58
Magyarország	631,28	598,57	641,38	646,89	5,51
Málta	792,75	796,74	798,89	797,76	-1,12
Hollandia	677,97	681,60	696,90	667,32	-29,59
Ausztria	767,26	770,95	773,42	770,37	-3,05
Lengyelország	548,48	548,52	552,25	546,65	-5,60
Portugália	767,95	760,22	765,45	757,34	-8,11
Szlovénia	658,93	659,52	656,21	654,98	-1,23
Szlovákia	565,46	583,57	580,28	603,23	22,95
Finnország	717,49	713,50	709,10	718,59	9,49
Svédország	636,87	647,55	646,92	647,22	0,29
Anglia	657,19	661,40	668,11	670,74	2,64
EU	741,09	745,05	743,06	736,26	-6,80

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Az ár tartalmazza a szállítási költséget is

** Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

12. héten 1 euró = 247,01 Ft

13. héten 1 euró = 247,63 Ft

14. héten 1 euró = 246,84 Ft

15. héten 1 euró = 246,37 Ft

Vágóbárány árak az Európai Unió országaiban

Ft/kg vágott súly*

országok	2005				Változás a 15. héten az előző héthez képest
	12. hét	13. hét	14. hét	15. hét	
Nehéz bárány (13 kg-nál nagyobb vágott súly)					
Belgium	1057,25	1087,15	1050,35	1055,99	5,64
Németország	983,12	987,00	962,50	957,00	-5,50
Spanyolország	976,38	984,58	980,08	976,24	-3,84
Franciaország	1198,00	1230,72	1236,67	1231,85	-4,82
Írország	968,25	980,99	965,81	934,33	-31,48
Hollandia	1031,64	1030,22	1044,85	1053,53	8,68
Ausztria	1133,78	1121,76	1110,78	1106,20	-4,58
Svédország	876,89	873,61	880,97	871,12	-9,86
Anglia	901,93	903,68	946,36	956,26	9,90
Lengyelország	840,25	837,56	830,22	846,77	16,55
EU	988,69	998,41	1016,61	1016,52	-0,09
Könnyű bárány (13 kg-nál kisebb vágott súly)					
Görögország	1115,87	1132,76	1157,63	1337,17	179,54
Spanyolország	1386,39	1404,28	1384,40	1393,62	9,21
Olaszország	1766,99	1718,43	1712,95	1441,83	-271,12
Portugália	906,53	908,80	918,24	906,64	-11,60
Ciprus	1353,69	1356,27	1352,98	1352,55	-0,43
Magyarország	1430,36	1354,31	1403,32	1379,62	-23,70
EU	1352,48	1355,50	1351,79	1353,68	1,89

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

12. héten 1 euró = 247,01 Ft

13. héten 1 euró = 247,63 Ft

14. héten 1 euró = 246,84 Ft

15. héten 1 euró = 246,37 Ft

Csehország sertéspiaca

2004 decemberében Csehországban 2,9 millió darab sertést tartottak, az állomány egy év alatt 12 %-kal csökkent. A kocaállomány 11 %-kal 237 ezer darabra esett vissza. A 2003-as nagyon alacsony termelői árak miatt sok sertéstartó felhagyott a termeléssel. Sok üzemben hiányzik a tőke ahhoz, hogy átvészeljék ezt az időszakokat. Úgy tűnik azonban, hogy a hullámvölgy a végéhez közeledik. 2004 decemberében a hízósertések állománya 3 %-kal, a süldők száma pedig 4 %-kal volt több mint 2004 augusztusában. A 11 %-kal több vemhes koca alapján arra lehet következtetni, hogy újra bővül a sertésállomány.

A nagyüzemeké a jövő

A jövőben a hatékonyan működő nagyüzemek lehetnek versenyképesek. E tekintetben bizonyos előnye van a Cseh Köztársaságnak, mivel az előző években nagyobb méretű üzemeket hoztak létre.

A malac- és a hízósertés termelés mutatói alapján a cseh sertés- és kocatartók a nyugati kollegáikhoz mérhetik magukat. A cseh teljesítményi mutatók és az állattenyésztés eredményei versenyképesek.

A cseh sertéstartás erőssége a termelés nagyfokú koncentrációja, a szakképzett menedzsment és a kedvező munkaköltségek. Az ágazat gyenge pontja a modernizáláshoz, befektetésekhez és rekonstrukciókhoz szükséges tőke hiánya.

Növekedhet a sertéshúsok fogyasztása

Csehországban, 1990-ben még 96,5 kg volt az egy főre jutó húsfogyasztás, ugyanakkor 2003-ban már csak 80,6 kg. A húsfogyasztás több mint felét a sertéshús teszi ki. A sertéshúsfogyasztás 50 kg-ról 41,5 kg-ra csökkent, viszont a baromfihúsok fogyasztása 13,6 kg-ról 24,2 kg-ra emelkedett. A lakosság gyenge vásárlóereje miatt az alacsonyabb árfekvésű baromfihúsok fogyasztása került előtérbe. A baromfihús fogyasztás növekedéséhez hozzájárultak az egészséges táplálkozással kapcsolatos kampányok, melyekben azt hangsúlyozták, hogy a fehér húsok egészségesebbek, különösen a zsírszegény étrendben. Cseh piaci szakértők szerint, a vásárlóerő javulásával növekedhet a sertéshúsok fogyasztása. Az önellátási fok sertéshúsból már évek óta 100 % körül mozog. Az elmúlt évben 8 %-kal kevesebb sertéshúst állítottak elő, ezért az önellátás 92 %-ra esett vissza.

Az EU csatlakozás kedvezett a cseh sertéstartóknak

Az EU csatlakozás után, a kereskedelmi korlátok megszűnése következtében javultak a Nyugat-Európába irányuló értékesítési lehetőségek, melyből a sertéstartók is profitáltak. A sertésárak közeledtek a német és osztrák árakhoz, mivel a vágóhidak arra kényszerültek, hogy a nyugat-európaihoz hasonló árakat fizessenek. Ha ez nem történt meg, más értékesítési lehetőség után néztek a termelők. Főleg Németországba szállítottak vágósertést, mivel gyorsabban pénzhez jutottak, Csehországban ugyanis 100 napos a fizetési határidő.

A lényegesen magasabb termelői árak mellett a termelők az EU közös alapjából is és a nemzeti alapból is kapnak pénzt. Másrésről azonban az EU környezetvédelmi, állat- és fogyasztóvédelmi előírásai rájuk is érvényesek, jelentősen növelve a termelési költségeket.

Nehéz helyzetben a húsipar

A cseh húsiparnak erős versenyben kell helytállnia. Az ágazat hitelterhei a becslések szerint nagyon magasak, mivel a cseh húszágazatba egyetlen jelentős tőkés csoport sem fektetett be, ezért sok fejlesztést saját erőből kellett finanszírozni. Az ország 155 vágóhídjából 103 üzem felel meg az EU előírásainak. A vállalatoknak gondot okoz a kapacitások 50 %-os kihasználtsága.

Forrás: ZMP, Europamarkt Ost, 2005/4.

Fordította: Keresztessyné Mohr Katalin

Csehország sertéspiaca

	mértékegység	2000	2001	2002	2003	2004*
sertésállomány	1000 darab	3594	3441	3363	3309	2915
ebből: anyakoca	1000 darab	293	289	283	266	237
sertéshústermelés	1000 tonna vágott súly	396,1	400,5	410,7	411,2	376,7
élősertés export	1000 tonna vágott súly	2,3	2,6	7,1	4,4	19,2
sertéshús import	1000 tonna vágott súly	13,5	15,8	24,2	28,4	65,1
ebből: EU-25	1000 tonna vágott súly	13,5	15,6	21,7	21,6	55,7
sertéshús export	1000 tonna vágott súly	4,1	8,1	16,1	9,2	15,3
termelői ár, „E” kategória	EUR/kg	1,36	1,83	1,26	1,27	1,42
fogyasztás	kg/fő	40,9	40,9	40,9	41,5	42,0
önellátási fok	%	97	99	100	100	92

* előzetes adat

Forrás: ZMP, Europamarkt Ost, 2005/4.

Az **Élőállat és Hús** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-árinformációs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

Az Élőállat és Hús kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és Ipari Növények
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség-gyümölcs és bor
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaconkénti árrendelések összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyítik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
<https://pair.akii.hu>
E-mail: akii@akii.hu